

Imponentes nova pedagia & gabellas, vel eas augentes.

Falsific. lita. Apostol. aut suppl. a quocumque auctoritatem habente signat.

Deferentes arma & alia ad usum belli instrumenta ad Turcas, vel alios Christiani nominis inimicos, & que ad Reipub. Christianam statum pertinentia, in idem in Christianorum nunciis.

Impedientes eos, qui vidualia, & alia necessaria Romam convehunt.

Ad Sedē Ap. venientes vel ab ea recedentes, aut aliorum opera laedentes, & sine iurisdictione vexant in Curia commorantes.

gium, consuetudinem, aut longissimi, etiam immemorabilis temporis possessionem, seu alium quemcumque pretextum excusari possint.

§. 5. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, qui in Terris suis nova Pedagia, seu Gabellas, præterquam in casibus sibi a iure, seu ex speciali Sedis Apostolicæ licentia permittis, imponunt, vel augent, seu imponi, vel augeri prohibita exigunt.

§. 6. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes falsarios literarum, Apostolicarum, etiam in forma Brevis, ac supplicationum, gratiam, vel iustitiam concernentium, per Romanum Pontificem, vel S.R.E. Vice-Cancellarios, seu gerentes vices eorum, aut de mandato ejusdem Pontificis signatarum, nec non falso publicantes literas Apostolicas, etiam in forma Brevis, & etiam falso signantes supplicationes hujusmodi sub nomine Romani Pontificis, seu Vice-Cancellarii, aut gerentium vices prædictorum.

§. 7. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Saracenos, Turcas, & alios Christiani nominis hostes, & inimicos, vel hæreticos per nostras, sive hujus Sanctæ Sedis sententias expresse, vel nominatim declaratos, deferunt, seu transmittunt, equos, arma, ferrum, filum ferri, stannum, chalybem, omniaque Metallorum genera, atque bellica instrumenta, lignamina, canapem, funes tam ex ipso canape, quam alia quacumque materia, & ipsam materiam, aliaque hujusmodi, quibus Christianos, & Catholicos impugnant, nec non illos, qui per se, vel alios de rebus statum Christianæ Reipublice concernentibus, in Christianorum perniciem, & damnum ipsos Turcas, & Christianæ Religionis inimicos, nec non hæreticos, in damnum Catholicæ Religionis, certiores faciunt, illisque ad id auxilium, consilium, vel favorem quomodolibet præstant. Non obstantibus quibuscumque privilegiis, quibusvis personis, Principibus, Rebus publicis, per Nos, & Sedem prædictam hætenus concessis, de hujusmodi prohibitione expressam mentionem non facientibus.

§. 8. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes impedientes, seu invadentes eos, qui vidualia, seu alia ad usum Romane Curie necessaria adducunt, ac etiam eos, qui ne ad Romanam Curiam adducantur, vel afferantur, prohibent, impediunt, seu perturbant, seu hæc facientes defendunt per se, vel alios, cujuscumque fuerint ordinis, præminentie, conditionis, & status, etiam si Pontificali, seu Regali, aut alia quavis Ecclesiastica, vel mundana præfulgeant dignitate.

§. 9. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apostolicam venientes, & recedentes ab eadem, sua, vel aliorum opera interficiunt, mutilant, spoliant, capiunt, detinent, nec non illos omnes, qui Jurisdictionem ordinariam, vel delegatam a Nobis, vel nostris

Judicibus non habentes, illam sibi temere vendicantes, similia contra morantes in eadem Curia audent perpetrare.

§. 10. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, detinentes, capientes, seu depradantes Romipetas, seu Peregrinos ad Urbem causa devotionis, seu peregrinationis accedentes, & in ea morantes, vel ab ipsa recedentes, & in his dantes auxilium, consilium, vel favorem.

§. 11. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, percutientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hostiliter infescentes S.R.E. Cardinales, ac Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Sedisque Apostolicæ Legatos, vel Nuncios, aut eos a suis Dicecesibus, Territoriis, Terris, seu Dominis ejicientes: Nec non ea mandantes, vel rata habentes, seu præstantes in eis auxilium, consilium, vel favorem.

§. 12. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel per alios, personas Ecclesiasticas quascumque, vel seculares ad Romanam Curiam super eorum causis, & negociis recurrentes, ac illa in eadem Curia prosequentes, aut procurantes, negociorumque gestores, Advocatos, Procuratores, & Agentes, seu etiam Auditores, vel Judices super dictis causis, vel negociis deputatos, occasione causarum, vel negociorum hujusmodi, occidunt, seu quocummodo percutiunt, bonis spoliant, seu qui per se, vel per alios directe, vel indirecte delicta hujusmodi committere, exequi, vel procurare, aut in eisdem auxilium, consilium, vel favorem præstare non verentur, cujuscumque præminentie, & dignitatis fuerint.

§. 13. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes tam Ecclesiasticos, quam seculares cujuscumque dignitatis, qui prætexentes frivolam quandam appellacionem a gravamine, vel futura executione literarum Apostolicarum, etiam in forma Brevis tam gratiam, quam iustitiam concernentium: Nec non citationum, inhibitionum, sequestrorum, monitoriorum, processuum, executivorum, & aliorum decretorum, a Nobis, & Sede prædicta, seu Legatis, Nunciis, Presidentibus, Palatii Nostris, & Camera Apostolicæ Auditoribus, Commissariis, aliisque Judicibus, & Delegatis Apostolicis emanatorum, & quæ pro tempore emanaverint, aut alias ad Curias seculares, & laicam potestate recurrunt, & ab ea, instante etiam Fiscis Procuratore, vel Advocato, appellacione hujusmodi admitti, ac literas, citationes, inhibitiones, sequestra, monitoria, & alia prædicta capi, & retineri faciunt. Quive illa simpliciter, vel sine eorum beneplacito, & consensu, vel examine executioni demandari, aut ne Tabelliones, & Notarii super hujusmodi literarum, & Processuum executione, instrumenta, vel acta conficere, aut confecta parti cuius interest, tradere debeant, impediunt, vel prohibent,

Romipetas, ac Peregr. in Urbe morantes, vel abeuntes lædentes.

Offendentes S. R. E. Cardinales & alios Prælatos.

Ad Rom. Cur. pro negotiis suis recurrentes per se vel per alios lædentes.

Appellantes a gravamine vel futura executione literarum Ap. ad laicam potestatem.

Publicationis in Urbe effectus.

Iustus alibi quoque eam publicandi.

Quicumque audire confessiones apud se has literas habeant.

Fides danda transiuepit.

Sanctio penal.

Dat. die 8. Aprilis 1610. An. V.

nitus omisso, infererentur, præsentibus pro expressis habentes, penitus tollimus, & omnino revocamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 26. Ut vero præsentibus Nostris processibus ad publicam omnium notitiam facilius deducantur, chartas, seu membranas Processus ipsos continentes, valvis Ecclesiæ Sancti Joannis Lateranen., & Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe appendi faciemus, ut ii, quos processus hujusmodi concernunt, quod ad ipsos non pervenerint, aut, quod ipsos ignoraverint, nullam possint excusationem prætere, aut ignorantiam alegare, cum non sit verisimile, id remanere incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

§. 27. Insuper, ut processus ipsi, & præsentibus literæ, ac omnia, & singula in eis contenta eo fiant notiora, quo in plerisque Civitatibus, & locis fuerint publicata, universis, & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum ordinariis, & Prælatibus libet constitutis, per hæc scripta committimus, & in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipiendo mandamus, ut per se, vel per alium, seu alios, præsentibus literas, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam, semel in anno, aut si expedire viderint, etiam pluries in Ecclesiis suis, dum in eis major Populi multitudo ad divina convenerit, solemniter publicent, & ad Christianifidelium mentes deducant, nuncient, & declarent.

§. 28. Cæterum Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, alique locorum ordinarii, & Ecclesiarum Prælati, nec non rectores, cæterique curam animarum exercentes, ac Præbyteri seculares, & quorumvis Ordinum regulares, ad audiendas peccatorum confessiones, quavis auctoritate deputati, transumptum præsentium literarum penes se habeant, easque diligenter legere, & percipere studeant.

§. 29. Volentes earundem præsentium transumptis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo Judicis ordinarii Romanæ Curie, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eandem prorsus fidem in Judicio, & extra illud ubique locorum adhibendam fore, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel offensa.

§. 30. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ excommunicationis, anathematizationis, interdicti, innovacionis, innodacionis, declarationis, protestacionis, sublationis, revocationis, commissionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1610. Sexto Idus Aprilis, Pontificatus Nostris Anno V.

Quod Superiores Congregationis Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati ubique nova Monasteria de sola Ordinariorum licentia fundare valeant.

Contrarium generaliter statuerat Clemens Octavus in Constitut. CCCVIII. Quoniam vide hic supra fol. 14. Congregationem istam primo approbavit Clemens VII. in sua Constitut. XLV. Nota Tom. IV. Par. I. fol. 103.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Ecclesiæ militantis regimini licet immeriti divina disponente clementia, præfidentes, utilissimam perfectorum Militum Christi multitudinem existimamus.

§. 1. Cum sicut non sine spiritali gaudio nostro accepimus, dilecti filii Clerici Regulares Congregationis Sancti Pauli Decollati, in diversis Mundi partibus pergant assidue Deo, & Ecclesiæ suæ Sanctæ exhibere famulatum, non solum ipsi Deo per orationem, & contemplationem sedulo vacantes, verum etiam animarum salutem, exemplo, doctrina, & Sacramentorum administratione solcite procurantes;

§. 2. Cumque in dies uberiores fructus ex dictorum Clericorum Religionis propagatione benedicente Domino sperandi sint, Nos ad ea, quæ eorumdem Clericorum Religionis augmento cedere possunt concedenda, adque ea, quæ illis in hoc impedimentum aliquod afferre dignoscuntur, removenda, merito propensiores sumus. Motu itaque proprio, & ex certa scientia, & mera deliberatione nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine, Clericorum Regularium prædictorum Superioribus, ut ubique locorum, quilibet in districtu suo, domos, & Monasteria eorum instituti Regularis, servatis Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini decretis, de sola Ordinariorum licentia, nullo aliarum personarum, cujusvis Ordinis etiam Regularium, requisito consensu, condere, & fundare valeant, auctoritate Apostolica, tenore præsentium licentiam, & facultatem concedimus, & impertimur.

§. 3. Non obstantibus sal. rec. Clementis Papæ Octavi Prædecessoris nostri, quæ incipit, Quoniam ad instituta, sub datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris die 23. Julii 1603. Pontificatus sui Anno XII. aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & cujusvis alterius Ordinis, etiam juramento &c. roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis aliis Ordinibus, ac eorum Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmamus, & innovamus. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes,

Exordium.

Congregatio Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati commendatur.

Facultas ejus Superioribus conceditur, ubique nova loca, & Monasteria constituendi de sola Ordinariorum licentia.

Derogatio contrariis.

bentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum

§.4. Volumus autem, ut presentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis presentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Dat. die 8. Maii 1610. An. VI.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris die 8. Maii 1610. Pont. nostri Anno VI.

CLIII.

De Magistris linguarum Hebraicae, Graecae, Latinae, & Arabicae, a Regularibus in suis Studiis habendis.

Hujusmodi Magistros in Studiis generalibus haberi jussit Clemens V. in clement. t. de Magistr. Vide etiam Constitut. XV. Bonifacii VIII. Tom. III. Par. II. fol. 95.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam

Exordium

Postolicae servitutis onere infirmitati nostrae a Domino, inscrutabili consilio ejus imposito, assidue admonemur, sapientibus, & insipientibus constitutos Nos esse debitores, ut scilicet per ministerium nostri Apostolatus, qui sapiunt, quod Sanctus docet Bernardus, non desipiant, qui non sapiunt, sapiant, & qui desipuerunt, respiciant: quibus verbis instrui Nos satis perspicimus, ut fideles in fide, & charitate conservare, infideles ab infidelitatis tenebris educere, & haereticos, ac peccatores a perversitate erroris, ac servitute peccati liberare adspirante gratia Dei, a quo omnem sapientiam, pastorali sollicitudine procuremus.

Causa institutionis

§.1. Cum vero preceptum Domini lucidum illuminet oculos, ac testimonium ejus fidele sapientiam praestet parvulis, omni vigilantia procurare debemus, ut Praedicatoribus, & Doctores verbi Dei ad opus Dei operandum instructi reddantur in dies magis, & partes suas, quantum cum Domino fieri potest, ad gloriam ejus, & utilitatem animarum quotidie melius, & feliciter adimpleant. Cui rei plurimum conducere satis constat Linguarum cognitionem, Hebraicae praesertim, Graecae, Latinae, & Arabicae: haec enim conversioni infidelium opportunissima esse dignoscitur, quando magna eorum pars aut Arabice loquitur, aut intelligit: ac si unquam reliquarum trium Linguarum notitia in Ecclesia Dei utilis fuit, diebus nostris profecto utilissima est: hostis enim humani generis Linguarum scientia, singulari dono Dei hominibus tradita, ad ipsius Largitoris contumeliam, &

fidei suae Catholicae detrimentum, tunc maxime abutitur.

§.2. Quamobrem fel. rec. Clementis Papae V. Praedecessoris nostri, quantum conditio temporis patitur, vestigiis insistentes, Motu proprio, & ex certa scientia, matureque deliberatione nostris, deque Apostolice Nobis attributa potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura Constitutione sancimus, statuimus, & ordinamus, ut in cujuscumque Ordinis, & instituti Regularium tam Mendicantium, quam non Mendicantium, etiam quomodolibet exemptorum, & Apostolicae Sedi immediate subditorum Studiis omnibus trium linguarum hujusmodi, Hebraicae videlicet, Graecae, & Latinae, in majoribus vero, ac celebrioribus, etiam Arabicae Doctores, Regulares quidem, & ejusdem Ordinis, si in illo harum linguarum sufficientem notitiam habentes sint, sin minus, saeculares, aut alterius Ordinis Regulares, qui illas actu, & diligenter doceant, habeantur, si studia in Urbibus, & locis existant, ubi linguarum praedictarum peritos conducendi facultas est. Studiis vero locorum, ubi hujusmodi Doctores desunt, cum primum in aliis Studiis ubi Linguae hujusmodi docebuntur, Scholares tantum profecerint, ut docendis aliis idonei sint, de iisdem Scholaribus provideatur.

Institutio Linguarum Hebraicae, Graecae, Latinae, & Arabicae in Studiis Regularium.

§.3. Quod ut citius, & facilius fieri possit, & sperati fructus ex linguarum hujusmodi studio appareant, omnibus, & singulis Regularium Superioribus sub indignationis nostrae poena eadem auctoritate, tenore presentium, praecipimus, & mandamus, & si ipsi negligentes fuerint, eorumdem Ordinum Regularium apud Nos, & Sedem Apostolicam Protectores injungimus, eorum conscientias desuper onerantes, ut omni cura, & sollicitudine quanto citius provideant, ut Scholae linguarum hujusmodi quamprimum instituantur, ac Doctores praedicti deputentur, earumdemque linguarum lectionibus Scholares assignentur, qui illis sedulam, & assiduam operam navent.

Deputatio exequutorum

§.4. Hi vero Scholares, ut alacrius huic studio incumbant, volumus, & decernimus, ut in promotione ad Doctoratus gradus, & ad alios sui Ordinis honores, illi ceteris paribus praerantur, qui in cognitione trium saltem linguarum praedictarum profecerint, ita ut ad illas docendas apti sint.

Privilegium Scholarium, studio didandi linguarum incusantium.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis Universitatibus, illarumque Rectoribus, ac Ordinibus praedictis, & illorum Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis

Derogatio contrariorum

bent, ac etiam partes, seu eorum agentes, consanguineos, affines, familiares, Notarios, exequutores, & subsequentes literarum, citationum, monitoriorum, & aliorum praedictorum capiunt, percipiunt, vulnerant, carcerant, detinent, ex Civitatibus, Locis, & Regnis ejiciunt, bonis spoliant, perterrefaciunt, concutiunt, & comminantur per se, vel alium, seu alios publice, vel occulte, quive alias quibuscumque personis in genere, vel in specie, ne pro quibusvis eorum negociis prosequendis, seu gratis, vel literis impetrandis ad Romanam Curiam accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas, vel literas a dicta Sede impetrent, seu impetratis utantur, directe, vel indirecte prohibere, statuere, seu mandare, vel eas apud se, aut Notarios, seu Tabelliones, vel alias quomodolibet retinere praesumunt.

Excommunicationem literarum Ap. aut aliarum expeditionum impediens, & prohibentes ad gratias impetrandas, ac cedentes.

§.14. Item excommunicamus & anathematizamus omnes, & singulos, qui per se, vel alios auctoritate propria, ac de facto, quorumcumque exemptionum, vel aliarum gratiarum, & literarum Apostolicarum praetextu, beneficiales, & decimarum, ac alias causas spirituales, & spiritualibus annexas, ab Auditoribus, & Commissariis nostris, aliisque Judicibus Ecclesiasticis avocant, illarumve cursum, & audientiam, ac personas, conventus, collegia, causas ipsas prosequi volentes impediunt, ac se de illarum cognitione, tamquam Judices interponunt. Quive partes astrictas, quae illas committi fecerunt, & faciunt, ad revocandum, & revocari faciendum citationes, vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad faciendum, vel consentiendum eos, contra quos tales inhibitiones emanarunt, a censuris, & penis in illis contentis absolvi, per statum, vel alias compellunt, vel executionem literarum Apostolicarum, seu executorialium, processuum, ac decretorum praedictorum quomodolibet impediunt, vel suum ad id favorem, consilium, aut assensum praestant, etiam praetextu violentiae prohibende, vel aliarum praesensionum, seu etiam donec ipsi ad Nos informandos, ut dicunt, supplicaverint, aut supplicari fecerint, nisi supplicationes hujusmodi coram Nobis, & Sede Apostolica legitime prosequantur, etiam si talia committentes fuerint Praesidentes Cancelliarum, Consiliorum, Parliamentorum, Cancellarii, Vicecancellarii, Consilarii ordinarii, vel extraordinarii quorumcumque Principum saecularium, etiam si Imperiales, Regali, Ducali, vel alia quacumque praesulgeant dignitate, aut Archiepiscopi, Episcopi, Abbates Commendatarii, seu Vicarii fuerint.

Judices saeculares, qui ecclesiasticas personas trahunt ad sua tribunalia, quique ecclesiasticam libertatem in aliquo perturbant.

§.15. Quive ex eorum praetexto officio, vel ad instantiam partis, aut aliorum quorumcumque personas Ecclesiasticas, Capitula, Conventus, collegia Ecclesiarum quorumcumque coram se ad suum Tribunal, Audientiam, Cancellariam, Consilium, vel Parlamentum, praeter juris Canonici dispositionem, trahunt, vel trahi faciunt, vel procurant directe, vel indirecte, quovis quaesito colore, nec non qui statuta, ordi-

Bullar. Rom. Tom. V. Par. III.

nationes, Constitutiones, pragmaticas, seu quavis alia decreta in genere, vel in specie, ex quavis causa, & quovis quaesito colore, ac etiam praetextu cujusvis consuetudinis, aut privilegii, vel alias quomodolibet fecerint, ordinaverint, & publicaverint, vel factis, & ordinatis usi fuerint, unde libertas Ecclesiastica tollitur, seu in aliquo laeditur, vel deprimitur, aut alias quovis modo restringitur, seu Nostris, & dictae Sedis, ac quorumcumque Ecclesiarum juribus quomodolibet directe, vel indirecte tacite, vel expresse praesudicatur.

§.16. Necnon qui Archiepiscopi, Episcopi, aliosque Superiores, & inferiores Praelatos, & omnes alios quoscumque Judices Ecclesiasticos ordinarios quomodolibet hac de causa directe, vel indirecte, carcerando, vel molestando eorum agentes, procuratores, familiares, nec non consanguineos, & affines, aut alias impediunt, quominus sua jurisdictione Ecclesiastica, contra quoscumque utantur, secundum quod Canones, & sacrae Constitutiones Ecclesiasticae, & decreta Conciliorum generalium, & praesertim Tridentini statuunt, ac etiam eos, qui post ipsorum ordinarium, vel etiam ab eis delegatorum quorumcumque sententias, & decreta, aut alias fori Ecclesiastici Judicium eludentes, ad Cancellarias, & alias Curias saeculares recurrunt, & ab illis prohibitiones, & mandata etiam poenalia, ordinarii, aut delegatis praedictis decerni, & contra illos exequi procurant, eos quoque qui haec decernunt, & exequuntur, seu dant auxilium, consilium, patrocinium, & favorem in eisdem.

Imped. Prael. ne sua jurisd. utantur, quique illorum & deleg. judic. eludentes ad Curia saecularia recurrunt, aut contra illos aliquid decernunt, praestat. que auxilium.

§.17. Quive jurisdictiones, seu fructus, redditus, & proventus ad Nos, & Sedem Apostolicam, & quascumque Ecclesiasticas personas ratione Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum pertinentes usurpant, vel etiam quavis occasione, vel causa sine Romani Pontificis, vel aliorum ad id legitimam facultatem habentium expressa licentia sequestrant.

Usurpantes Sedis Apost. & quascumque Ecclesiasticas personas ratione Ecclesiasticarum, vel etiam fructus sequestrantes.

§.18. Quive collectas, decimas, talleas, praestantias, & alia onera Clericis, Praelatis, & aliis personis Ecclesiasticis, ac eorum, & Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum bonis, illorumque fructibus, redditibus, & proventibus hujusmodi, absque simili Romani Pontificis speciali, & expressa licentia, imponunt, & diversis etiam exquisitis modis exigunt, aut sic imposita, etiam a sponte dantibus, & concedentibus, recipiunt. Nec non qui per se, vel alios directe, vel indirecte praedicta facere, exequi, vel procurare, aut in eisdem auxilium, consilium, vel favorem praestare non verentur, cujuscumque sint praesentiae, dignitatis, ordinis, conditionis, aut status, etiam si Imperiales, aut Regali praesulgeant dignitate, seu Principes, Duces, Comites, Barones, & alii potentatus quicumque, etiam Regnis, Provinciis, Civitatibus, & Terris quoquo modo Praesidentes, Consilarii, & Senatores, aut quavis, etiam Pontificali dignitate insigniti. Innovantes

Imponentes decimas & alia onera personis Ecclesiasticis, Ecclesiis, Monasteriis, aut eorum fructibus.

decreta super his per sacros Canones, tam in Lateranensi novissime celebrato, quam alius Conciliis generalibus edita, etiam cum censuris, & penis in eis contentis.

Judices facti, qui se interponunt in causis capitalibus, seu criminalibus contra ecclesiasticas personas.

§.19. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & quoscumque Magistratus, & Judices, Notarios, Scribas, Exequutores, Subexequutores quomodolibet se interponentes in causis capitalibus, seu criminalibus contra personas Ecclesiasticas, illas processando, banniendo, capiendo, seu sententias contra illas proferendo, vel exequendo, sine speciali, specifica, & expressa hujus Sanctae Sedis Apostolicae licentia, quique ejusmodi licentiam ad personas, & casus non expressos extendunt, vel alias illa perperam abutuntur, etiam si talia committentes fuerint Consilarii, Senatores, Praesidentes, Cancellarii, Vicecancellarii, aut quovis alio nomine nuncupati.

Occupantes bona, aut terras Ecclesiarum Romanae, & illius jurisdictionem usurpantes.

§.20. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, seu alios, directe, vel indirecte, sub quocumque titulo, vel colore, invadere, destruere, occupare, & detinere praesumpserint, in totum, vel in partem, Almam Urbem, Regnum Siciliae, Insulas Sardiniae, & Corsicae, Terras citra Pharum, Patrimonium Beati Petri in Thufcia, Ducatum Spoletanum, Comitatum Venayinum, Sabinen, Marchiam Anconitanam, Massam Trebariam, Romandiolam, Campaniam, & maritimas Provincias, illarumque Terras, & loca, ac Terras specialis commissionis Arnulforum, Civitatemque Nostram Bononiam, Cesenam, Ariminum, Beneventum, Perusum, Avinionem, Civitatem Castellum, Tudertum, Ferrariam, Comaclum, & alias Civitates, Terras, & loca, vel iura ad ipsam Romanam Ecclesiam pertinentia, dictaeque Romanae Ecclesiae mediate, vel immediate subiecta, nec non supremam jurisdictionem in illis, Nobis, & eidem Romanae Ecclesiae competentem, de facto usurpare, perturbare, retinere, & vexare variis modis praesumunt, nec non adherentes, fautores, & defensores eorum, seu illis auxilium, consilium, vel favorem quomodolibet praestantes.

Hac bulla, quousque liget.

§.21. Volumus praesentes Nostros processus, ac omnia, & quaecumque his literis contenta, quousque alii hujusmodi processus a Nobis, aut Romano Pontifice pro tempore existente fiant, aut publicentur, durare, suosque effectus omnino sortiri.

Abolutio Papae reservatur.

§.22. Caterum a praedictis sententiis nullus per alium, quam per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc, nisi de stando Ecclesiae mandatis, & satisfaciendo cautione praestita, absolvi possit, etiam praetextu quarumvis facultatum, & indultorum quibuscumque personis ecclesiasticis, secularibus, & quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, ac Militiarum Regularibus, etiam Episcopali, vel alia majori dignitate praeditis, ipsisque Ordinibus, & eorum Monasteriis, Conventibus, & Domibus, ac Capitulis, Collegiis, Confraternitatibus, Congregationibus, Hospitalibus, & locis piis,

nec non laicis, etiam Imperiali, Regali, & alia mundana excellentia fulgentibus, per Nos, & dictam Sedem, ac cujusvis Concilii decreta, verbo, literis, aut alia quacumque scriptura in genere, & in specie concessorum, & innovatorum, ac concedendorum, & innovandorum.

§.23. Quod si forte aliqui contra tenorem praesentium talibus excommunicatione, & anathemate laqueatis, vel eorum alicui abolutionis beneficium impendere de facto praesumpserint, eos excommunicationis sententia innotamus, gravius contra eos, spiritualiter, & temporaliter, prout expedire noverimus, processuri.

Excommunicatos absolute praesumere puniuntur.

§.24. Declarantes, ac protestantes quancumque abolutionem, etiam solemniter per Nos faciendam, praedictos excommunicatos sub praesentibus comprehensos, nisi prius a praemissis cum vero proposito ulterius similia non committendi, destiterint, ac quoad eos, qui contra Ecclesiasticam libertatem, ut praemittitur, statuta fecerint, nisi prius statuta, ordinationes, constitutiones pragmaticas, & decreta hujusmodi publice revocaverint, & ex Archivis, seu capitularibus locis, aut libris, in quibus annotata reperiantur, deleri, & cassari, ac Nos de revocatione hujusmodi certiores fecerint, eos non comprehendere, nec eis aliter suffragari, quin etiam per hujusmodi abolutionem, aut quoscumque alios actus contrarios, tacitos, vel expressos, ac etiam per patientiam, & tolerantiam Nostram, vel Successorum Nostrorum quancumque tempore continuatam, in praemissis omnibus, & singulis, ac quibuscumque iuribus Sedis Apostolicae, ac S. R. E. undecumque, & quancumque quaesitis, vel quaerendis, nullatenus praedecari posse, aut debere.

Papa abolutio non comprehendit eos qui a praemissis non destiterint, &c.

§.25. Non obstantibus privilegiis, indulgentiis, indultis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, supra dictis, vel eorum alicui, seu aliquibus aliis cujuscumque ordinis, status, vel conditionis, dignitatis, & praerogativae fuerint, etiam si, ut praemittitur, Pontificali, Imperiali, Regali, seu quavis Ecclesiastica, & mundana praefulgeant dignitate, vel eorum Regnis, Provinciis, Civitatibus, seu locis a praedicta Sede, ex quavis causa, etiam per viam contractus, aut remunerationis, & sub quavis alia forma, & tenore, ac cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis concessis, etiam continentibus, quod excommunicari, anathematizari, vel interdici non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus, & dignitatibus eorum mentionem, nec non consuetudinibus, etiam immemorabilibus, ac praescriptionibus quancumque longissimis, & aliis quibuscumque observantiis, scriptis, vel non scriptis, per quae contra hos Nostros processus, ac sententias, quominus includantur in eis, se juvare valeant, vel tueri. Quae omnia quoad hoc, eorum omnium tenores, ac ad verbum, nihil penitus

Derogatio omnium contrarium.

matibus, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium, & singulorum tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio pphalis.

§.6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum sanctionis, statuti, ordinationis, praeccepti, mandati, injunctionis, operationis, voluntatis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Dat. die 31 Julii 1610. An.VI.

Datum Romae apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo decimo, pridie Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno VI.

CLIV.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Confirmantur declarationes Statutorum Universitatis Mercatorum Civitatis Anconae per Thesaurarium generalem Reverendae Camerae Apostolicae factae.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exortis controversis super observantia privilegiorum Anconitanis Mercatoribus concessorum.

§.1. CUM sicut Nobis nuper expositum fuit nomine dilectorum filiorum Communitatis Civitatis nostrae Anconae, & Consulum, & Universitatis Mercatorum ejusdem Civitatis, inter ipsos nonnullae controversiae, & differentiae super statutis, quibus dicta Universitas Mercatorum, & illorum commercium regitur, & gubernatur, nec non super facultatibus, iuribus, & privilegiis eidem Mercatoribus per sel. rec. Clementem Papam VIII., seu alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros concessis, & per Nos etiam confirmatis, & approbatis, & super illorum interpretatione, & observantia orta fuerint, & oriantur in dies, dictaque Communitas pluries ad Nos recursum habuerit.

Pontifex Thesaurario Generali commiserat.

§.2. Nos tam dictae Communitatis, quam praedictae Universitatis Mercatorum quieti consulere, ac omnes differentias, & controversias tollere cupientes, negotium hujusmodi dilecto filio Magistro Jacobo Serra nostro, & Camerae Apostolicae Thesaurario Generali examinandum, terminandum, & componendum commisimus, & mandavimus.

Qui confirmatis praedictis privilegiis nonnullas addidit declarationes.

§.3. Qui cum interventu Nuntii, Agentis, & Procuratoris dictae Civitatis, necnon Procuratoris dictorum Consulum, & Universitatis Mercatorum, adhibitis etiam duobus Mercatoribus Urbis in hujusmodi negotiis apprimè versatis, de communi eorumdem partium consensu omnibus statutis, privilegiis, iuribus, & exemptionibus, nec non omnibus differentiis, & praetensionibus hinc inde vertentibus plene, & mature di-

scussis, omnia dicta Capitula, & Statuta dictae Universitatis Mercatorum, quibus eorum commercium regitur, & gubernatur; nec non omnia iura, exemptiones, & privilegia eidem Universitati concessa in suo robore, & observantia juxta formam literarum Apostolicarum desuper expeditarum in violata persistere, ac ab omnibus observari debere definiuit, composuit, & terminavit, declarando tamen, & reformando dicta statuta in Capitulis infra scriptis, & modo infra scripto, videlicet:

Sequuntur declarationes.

§.4. Quia in dictis Statutis sub Rubrica de terminatione causarum capite 24. disponitur, quod causa primae instantiae incipi debeant infra duos menses currentes a die primae requisitionis, & pro prima requisitione dicti Consules interpretabantur primam instantiam ad sententiam, ideo declaravit, & definiuit, quod terminus duorum mensium currat a die primae petitionis judicialiter factae. Quod si pro alicujus causae expeditione necesse esset aliquas probationes facere in partibus longinquis, tunc, & eo casu Consules, habito respectu ad loci distantiam, & probationum qualitatem, debeant assignare parti unicam tantum dilationem competentem ad probandum, quicquid vult, & potest; quae dilatio sic assignanda non computetur in termino duorum mensium: in reliquis firma remaneant omnia in dicto Capitulo disposita, & contenta. Consules vero non incurrant poenam scutorum octuaginta, nisi partes in dictis duobus mensibus insisterint pro expeditione. Et quoad Capitulum 21. de extractione Judicum appellationum, quia contingere potest, quod per Consules, postquam sententiam tulerint definitivam, seu interlocutoriam, a qua detur appellatio, reculent facere extractionem Judicum, imponitur poena eidem Consulibus scutorum octuaginta auri, nisi statim interposita appellatione ad partium, seu alterius eorum instantiam non fecerint extractionem Judicum. Et licet in dicto Capitulo disponatur, quod Judices extrahendi sint numero septem, nihilominus iustis de causis redactus fuit numerus ad quinque tantum, firmis remanentibus aliis in dicto Capitulo dispositis, ut supra: & in Capitulo 4., in quo disponitur, quod ex tribus Consulibus unus sit Florentinus, alius Ultramarinus, & tertius cujusvis alterius Nationis, idem Magister Jacobus Thesaurarius, quod in numero, & appellatione Florentinorum intelligantur, & comprehendantur non solum naturales Florentini ex ipsa Civitate Florentiae oriundi, sed etiam omnes alii de statu, ac subditi, & Vassalli dilecti filii Nobilis Viri Cosmi Hetruriae sibi subiectae Magni Ducis, dummodo habeant alias qualitates, & conditiones a Capitulis requisitas, & alias prout in dicta declaratione, & reformatione per dictum Magistrum Jacobum Thesaurarium in actis dilecti filii Joannis Jacobi Bulgarini dictae Camerae Notarii exhibita plenius dicitur contineri.

§.5. Nos quoque declaratio, aut reformatio

1610. Pontifex eas confirmat servari mandata.

Paulus Quintus An. VI. tio hujusmodi firmiter subsistant, & ab omnibus inviolabiliter observentur, in premissis providere volentes, illarum tenores presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, supplicationibus nomine dicte Communitatis, & Consulum, ac Universitatis Nobis humiliter porrectis inclinatis, Declarationem, & Reformationem predictas juxta limitationes per dictum Magistrum Jacobum Thesaurarium, ut prefertur, factas, auctoritate Apostolica, tenore presentium approbamus, & confirmamus, dictaque Capitula, & Statuta cum declaratione, & reformatione premissis, nec non privilegia, exemptiones, facultates, & jura ad majorem cautelam perpetuo approbamus, confirmamus, & innovamus, ac ab omnibus observari volumus, & mandamus.

Clausula.

§.6. Sicque, & non alias per quoscunque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum.

§.7. Non obstantibus omnibus, quae in dictis literis Apostolicis praedictus Clementis, & alii Praedecessores praedicti, ac Nos in nostris literis volumus non obflare, Quibus omnibus, & singulis, illorum omnium, & singulorum tenores presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 3. Augusti 1610. An. VI.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 3. Augusti 1610. Pontificatus nostri Anno VI.

CLV.

Ex Regest. in Secretis Brev.

Confirmatio nonnullorum Statutorum circa Dotes pro Universitate Hebraeorum de Urbe.

PAULUS PAPA QUINTUS

Universitati Hebraeorum in alma Urbe vestra commemorantium viam veritatis agnoscere, & agnitionem custodire.

Vicarius Pape in omnia stante super dote mulierum Hebraeorum.

§.1. Exponi Nobis nuper fecistis, quod vos cupientes circa Dotes Mulierum in melius reformare nonnulla Capitula, ordinationes, & reformationes super iis condidistis, quae a dilecto filio in Urbe nostra Vicario in spiritualibus generali, ejusque Vicegerente approbata fuerunt.

Eaque confirmari petunt a Pontifice.

§.2. Ut autem firmiter subsistant, & ab omnibus inviolabiliter observentur, Apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiti summiopere desideratis; Ideo

Confirmat Paulus.

Nobis humiliter supplicari fecistis, ut vobis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur vos specialis gratia favore prosequi volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinatis, Capitula, ordinationes, & reformationes circa dotes, ut praefertur, factas, nec non omnia, & singula in illis contenta, licita tamen, & honesta, ac juri, & bonis moribus, & Ecclesiasticae libertati non repugnantia, Apostolica auctoritate, tenore presentium confirmamus, & approbamus, ac illis inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adicimus, illaque, nec non omnia, & singula in illis, ut praefertur, contenta, ab omnibus, quos concernunt, & concernere possunt quomodolibet in futurum, sub poenis in eisdem Capitulis expressis observari debere volumus, & mandamus.

Clausula.

§.4. Irritumque, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet facientibus quibuscumque.

Dat. die 7. Augusti 1610. An. VI.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 7. Augusti 1610. Pontificatus nostri Anno VI.

CLVI.

Quod Fratres Tertii Ordinis Sancti Francisci de Penitentia nuncupati Familiae Ultramontanae habitum humilis panni, distinctique coloris a Fratrum Sancti Francisci de Paula habitu gestare, tepeantur.

De hoc Tertio, & aliis S. Francisci Assistentis Ordinis, vide Honorii III. Constitut. LXVII. Solet. Tom. III. fol. 229. Ordinem autem Sancti Francisci de Paula primo approbavit Sixtus IV. in sua Constitut. VI. Sedes, Tom. III. Par. III fol. 136.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Inter graves pastoralis officii nostri curas, quibus assidue premimur, haec potissimum Nos urget, ut Christianifideles praesertim regularem vitam profitentes, semotis litium anfractibus, unanimi voce sub concordia legibus Altissimo vota exolvant, & si quae inter eos ortae sint lites, & discordiae, illae prout jus, & aequitas postulant liminentur, & ne in futurum resurgant, opportunis remediis provideatur.

Orta fuit differentia inter Fratres Tertii Ordinis S. Francisci, & Fratres Sancti

§.1. Alias siquidem per Nos accepto, quod lites, & causa inter dilectos filios Fratres Tertii Ordinis S. Francisci de Penitentia nuncupati ultramontanae Familiae ex una, & Fratres Ordinis Sancti Francisci de Paula

Francisci de Paula, super distinctione habitus, quam hic Pontifex duobus Cardinalibus designandam delegavit.

Qui deinde pronunciarunt Fratres dicti Tertii Ordinis habitum gestare debere ex humilissimo panno confectum ex tribus partibus lanae nigrae, & altera lanae albae.

Uterque ordo supplicavit Pape pro dicti decreti approbatione.

Papa illud approbat, & perpetuo observari praecipit.

paribus ex altera; super colore habitus gestandi a dictis Fratribus Tertii Ordinis, ut a praedictis Fratribus Sancti Francisci de Paula aperte distingui possent, pendebat, Nos litem, & causam, seu causas hujusmodi Venerabili Fratri Nostrum Mariano Episcopo Tusculano de Camerino, & dilecto filio Nostrum Hieronymo tituli Sancti Blasii de Annulo S. R. E. Presbyteris Cardinalibus Pamphilio nuncupatis, Minorum Sancti Francisci de Paula, & Fratrum Minorum de Observantia Ordinum hujusmodi apud Nos, & Apostolicam Sedem respective Protectori, & Vice Protectori, audiendas, cognoscendas, decidendas, sineque debito terminandis omni, & quacumque appellatione remota commisimus.

§.2. Qui quidem Marianus, & Hieronymus Cardinales in executionem commissionis hujusmodi saepe praedictis partibus in voce, & in scriptis auditis, multotiesque, & mature ab eis considerato hujusmodi negotio pro majori dictorum Fratrum inter se quiete, & tranquillitate judicarent, decreverunt, & statuerunt, ut juxta ipsorum regulam, indultaque summorum Pontificum, praesertim felicitis recordationis Clementis Papae Octavi Praedecessoris Nostrum, habitus praedictorum Fratrum Tertii Ordinis de Penitentia nuncupati sit ex humilissimo panno confectus hoc modo, videlicet, ut ex quatuor partibus lanae naturaliter nigrae, & sine aliqua tinctura contexta, & una parte lanae etiam naturaliter candida, ita quod singulis quatuor libris lanae naturaliter nigrae, addatur una libra lanae albae, & aliis prout in eorumdem Marciani, & Hieronymi Cardinalium decreto desuper facto plenius dicitur contineri.

§.3. Cum autem utriusque Ordinis praedicti Fratres Nobis nuper exponi fecerint, ipsi plurimum cupiant decretum hujusmodi pro illius firmiter subsistentia, & inviolabili observatione a Nobis confirmari, & approbari, ideo Nobis humiliter supplicari fecerint, ut super premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.4. Nos igitur illorum votis, quo quietis, & securus in humilitatis spiritu Altissimo famulari valeant, annuere, eosque specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis &c. censentes, hujusmodi supplicationibus inclinatis decretum praedictum, & omnia, & singula in illo contenta, Apostolica auctoritate, tenore presentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque omnibus, & singulis perpetuo, & inviolabilis firmitatis robur adicimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti, & quoscumque alios, etiam quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici, vel ceteri possint, supplemus, eaque omnia, & singula valida, & efficacia fore, & esse, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, ac ab omnibus, & singulis utriusque Ordinis praedicti Fratribus nunc, & Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

pro tempore existentibus, inviolabiliter observari debere decernimus.

§.5. Mandantes nihilominus omnibus, & singulis ipsius Ordinis de Penitentia Fratribus, Ministris, & Praelatis Ultramontanae Familiae, praesertim Hispanorum, & Gallorum tam presentibus, quam futuris, in virtute sanctae obedientiae, & sub privationis officiorum, inhabilitatisque ad illa, & alia impofterum obtinenda, necnon latae sententiae incurrendis poenis, ut posthac elapsis sex mensibus dicti Fratres omnes Tertii Ordinis habitu illo praedicto modo contexto induantur, & in futurum utantur.

Fratribus d. Tertii Ordinis ut d. habitum jubet.

§.6. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis nostris, & Apostolicae Sedis Nunciis, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte utriusque, seu alterius Ordinis Fratrum hujusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos praemissorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes illos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Deputatio executores.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ordinum praedictorum etiam juramento, &c. roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, illorumque Superioribus, & Fratribus, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium, & singulorum tenores presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariorum derogatio.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die decimaquarta Augusti 1610., Pontificatus nostri Anno Sexto.

Dat. die 14. Aug. 1610. An. VI.

CLVII.

Ex Regest. in
Secret. Brev.

Quod Clerus, & personæ Ecclesiasticæ etiam exemptæ, & Milites Sancti Stephani ratione bonorum per eos in Territorio, Districtu, & Comitatu Civitatis Pisane possessorum, subsidium pro expensis aggerum, fossatorum ad decennium persolvere debeant.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Nuncius Apostolicus ex commissione Papæ ab Ecclesiasticis pro aggerum reparacione subsidia ad decennium solvenda esse declarat.

§.1. **N**omine dilecti filii Nobilis Viri Cosmi Medices Hetruriae sibi subjectæ magni Ducis Nobis nuper expositum fuit, quod cum aliis Venerabilis Frater Afcanius Episcopus Anglonensis tunc apud bon. mem. Ferdinandum ipsius Cosmi Magni Ducis genitorem etiam Hetruriae sibi subjectæ Magnum Ducem Sedis Apostolicæ Nuncius cognovisset, facultatem laicorum expensis necessariis, seu utilibus aggerum, fossatorum, viarum, aquæ ductuum, & aquatum diversionem per officiales, seu deputatos ad officium fossatorum Civitatis Pisane, in Districtu, Territorio, ac Comitatu dictæ Civitatis faciendis, non sufficere, Clerum tam secularem, quam regularem, personarumque ecclesiasticarum exemptarum, & Milites Militiæ Sancti Stephani ratione bonorum per eos in Territorio, Districtu, & Comitatu prædictis possessorum, subsidium dictis expensis ad decennium tunc proximum conferre posse, & debere, auctoritate Apostolica sibi ad id specialiter delegata, concessit, & declaravit.

Non tenent vero pro expensis Cancellariæ.

§.2. Voluit tamen, & decrevit, Clerum, ecclesiasticas personas, & Milites prædictos ad aliquas expensas ministrorum dicti officii, eorumve Cancellariæ ordinarias, vel extraordinarias nullo modo teneri, & alias prout latius in dicto decreto dicitur contineri.

Idem declaratur a Pontifice.

§.3. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, prædictorum fossatorum officium propter expensas necessarias, & utiles hætenus factas grave alienum ad summam sex millium scutorum ascendens contraxerit, novæque expensas in dies facere cogatur, & ex relatione Ven. Fratris Salutii Archiepiscopi Pisarum cognoverimus, non solum easdem causas, ex quibus Afcanius Episcopus, & Nuncius prædictus ad conceden., & decernen., ut præfertur, motus fuit, sed etiam majores hoc tempore vigere; Idcirco supplicationibus ejusdem Cosmi Magni Ducis nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, quod Clerus tam secularis, quam regularis, personarumque ecclesiasticarum etiam exemptarum, ac Milites Sancti Stephani ratione bonorum per eos in Territorio, Comitatu, & Districtu dictæ Civitatis possessorum subsidium ad decennium proximum a data presentium computandum modo, & forma in decreto dicti Afcanii Episcopi, & Nuncii præscri-

ptis, & juxta illius tenorem conferre, ac Officiales, & Deputati prædicti subsidium hujusmodi dicto decennio durante libere, ac tuta conscientia exigere possint, omnemque de Clero tam secolari, quam regulari, personarumque ecclesiasticarum, & exemptarum, ac Milites Sancti Stephani, ratione bonorum, ut præfertur, per eos, & eorum quemlibet possessorum ad solutionem subsidii cogi, & compelli valeant, Apostolica auctoritate, tenore presentium, concedimus, & decernimus. Volumus autem, quod juxta dicti Decreti tenorem Clerus, ecclesiasticarumque personarum, & Milites prædicti ad aliquas expensas Ministris dicti officii, eorumve Cancellariæ ordinarias, vel extraordinarias nullo modo teneantur.

Exhibet per Archiepiscopi Vicarium faciendam.

§.4. Quodque exactio subsidii prædicti per Vicarium pro tempore existentem Archiepiscopi Pisane, illiusque curiam tantum Apostolica auctoritate fiat, & dictis officialibus, seu deputatis consignetur: qui quidem officiales, seu deputati, eorumque ministri libros rationum, & computorum dicto Vicario, & Archidiacono Ecclesiæ Pisane, nec non Priori Domus Ordinis Fratrum Minorum de Observantia Pisane Decesis prædictæ, & pro tempore existentibus, seu saltem duobus ex illis, quorum alter semper sit dictus Prior, exhibere teneantur, ex quibus subsidium per dictos Clerum, & alios, ut supra contribuendum dignoscatur, comprehendique possit pro exactione contra eos, ut præfertur, faciendam.

Obstantia tolluntur.

§.5. Non obstantibus Lateranen. Concilii novissime celebrati, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus, & literis Apostolicis quibusvis personis ecclesiasticis tam secularibus, quam regularibus, dictæque Militiæ Militibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis etiam irritantibus in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium, & singulorum tenores presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 9. Augusti 1610: Pontificatus nostri Anno VI.

Dat. die 9. Augusti 1610. AntV.

Jubi-

CLVIII.

Ex Regest. in
Secret. Brev.

Commissio Vicario Generali Taurinensi ut cessionem Ecclesiæ S. Dalmatii a Monachis Sancti Antonii Viennen. factam, pro ibi erigendo Collegio Clericorum Regularium Congregationis Sancti Pauli approbet, dictumque Collegium erigat.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Vicario Ven. Fratris nostri Archiepiscopi Taurinensi in spiritualibus generalis salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ex debito pastorali officii cura nostra

divina dispositione crediti egregiam & fructuosam operam, quam Congregatio Clericorum Regularium Sancti Pauli De, collati Barnabitarum nuncupatorum in irriquo militantis Ecclesiæ agro jugiter colendo, & vepribus expurgando, ac salutaribus disciplinae sementis instaurando inter ceteros illius cultores navare dignoscitur, sedula meditatione contemplantes, ea, que pro Congregationis hujusmodi propagatione, illiusque Professorum usibus, & commoditatibus, ac ipsi instituti progressu, divini cultus, & devotionis Christifidelium augmento concessa fuisse dicuntur, ut firma, & illibata persistant, Apostolice præsidio libenter communitus, ac etiam innovamus, & alias desuper ejusdem officii partes favorabiliter interponimus, prout locorum, temporum, & personarum qualitatibus debite pensatis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Carolus Emanuel Sabaudia Dux Collegium Taurini pro Congregatione Clericorum Regularium S. Pauli erigit.

§.1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum nobilis viri Caroli Emanuelis Sabaudia Ducis, & Pedemontium Principis, ac moderni Abbatis, nec non Conventus Monasterii Sancti Antonii de Sancto Antonio Viennen. Ordinis Sancti Augustini, necnon Definitorum Capituli generalis ejusdem Ordinis, ac Praepositi generalis, ac Religiosorum Congregationis Clericorum Regularium hujusmodi petitio continebat, quod cum alias ipse Carolus Emanuel, & Princeps considerans, eandem Congregationem ex verbi Dei assidua prædicatione, & frequenti Sacramentorum Ecclesiasticorum administratione, aliorumque piorum operum exercitio gratos Domino, & utiles Republicæ Christianæ fructus in singulis Civitatibus, & locis, in quibus recipiuntur, ad Dei laudem, & animarum salutem producere consuevisse, pro proxima, quam erga ipsam Congregationem gerit propensione, illam in Civitatem Taurinensem, in qua nondum recepta erat, introducere desideraret, & ad eum effectum dictæ Congregationi nonnullos redditus annuos ex propriis facultatibus, & bonis suis pro unius Collegii ejusdem Congregationis in dicta Civitate fundatione, & sufficienti numeri illius Religiosorum commoda sustentatione,

opportuna liberalitate perpetuo donavisset, & assignavisset, in ipsaque Civitate nullum ad fundationem Collegii hujusmodi opportuniorum, & commodiorum locum, quam Ecclesiam Sancti Dalmatii, quæ Parochialis quidem minime tamen collativa existit, & a prædicto Monasterio dependere compertisset, illamque proinde una cum ædificiis, & contiguis dictæ Congregationi ad opus fundationis Collegii hujusmodi concedi summopere exoptaret, & penes eisdem. Abbatem, & Conventum, ac Definidores pro concessione hujusmodi consequenda, oblati tamen infrascriptis, quæ Ecclesiam, & ædificia prædicta valore, & commodo adæquent, pluries insteterit. Postmodum Abbas, & Conventus, ac Definidores prædicti provide attendentes ex dicta concessione, si oblatio hujusmodi subsequatur, nullum eidem Ordini detrimentum, prædictæ vero Civitati maximum spirituale commodum provenire posse, præmissis nonnullis tractatibus, tandem unanimi consensu, & nemine eorum discrepante, prædictam Ecclesiam cum Domo, Curtilibus, seu areis, Viridario, & Apothecis parvis, aliisque ædificiis eidem Ecclesiæ contiguis, ac ad dictum Ordinem, ratione Ecclesiæ hujusmodi spectantibus prædictæ Congregationi, seu pro ea ipsi Carolo Emanueli Duci ad effectum fundationis Collegii hujusmodi mediante persona dilecti filii Petri Croiset Sub-Prioris dicti Monasterii eorum Procuratoris ad id specialiter deputati sub Nostro, & Sedis Apostolicæ beneplacito perpetuo concesserunt; Idem vero Carolus Emanuel Dux in remunerationem congruam, & æquipollentem Ordini, & Petro Croiset prædictis pro eo acceptanti, & stipulanti quoddam Palatium in Civitate prædicta, & Parochia Sanctæ Mariæ de Platea juxta suos notissimos fines situm, & ad ipsum Carolum Emanuelem Ducem legitime spectans cum juribus, membris, & pertinentiis suis universis, mediante quoque persona dilecti filii Jacobi Gorie Theaurarii Majoris Ecclesiæ Taurinens., ac dilecti filii nostri Mauritiæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconi Cardinalis a Sabaudia nuncupati Auditoris, & ipsius ad id specialiter deputati Procuratoris perpetuo donavit sub pactis, & conditionibus infrascriptis, videlicet: quod in dicta concessione furnus prope Ecclesiam Sancti Dalmatii hujusmodi situs, & ædificia ad eam spectantia, ac etiam Cella vinaria ab ædificiis ejusdem, furni per ingressum magnæ portæ intermediæ comprehendendi non intelligantur; Abbas vero, & Conventus, ac Definidores prædicti ostium, per quod de præsentibus in dictam Cellam vinariam itur, quamprimum obturare, & perpetuo obturatum relinquere teneantur, & aliud ostium versus viam publicam unicum aperire possint: licitum tamen sit, & integrum dicto Carolo Emanueli Duci, & jus ab eo pro tempore habenti furnum, ejusque ædificia, & Cellam vinariam hujusmodi pro pretio mille, & ducatorum ducatorum ad rationem duodecim

Monachi S. Antonii Viennen. ad hoc offerunt Ecclesiam S. Dalmatii.

Ecc 2 decim